

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 9P/179/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512215795
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Hadnagyová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2014:2512215795.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany v konaní vedenom sudkyňou Mgr. Andreou Hadnagyovou vo veci starostlivosti súdu o mal. V. Š., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, dieťa matky: Q. Š., nar. XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: Z., V. O. Č.. XXXX/XX, t.č. O. Č.. XXX, a otca: V. V., XX.XX.XXXX, trvalý pobyt: Z., I.Č.. O. Č.. XXX, o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti k mal. V. takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti k mal. V. **z a m i e t a.**

odôvodnenie:

Otec návrhom z 12.12.2012, doručeným súdu 20.12.2012 navrhol, aby súd zrušil jeho vyživovaciu povinnosť k mal. V.. Návrh odôvodnil tým, že matka mu bránila v styku so synom, všetkými spôsobmi sa snažila prerušiť ich kontakt, čo v konečnom dôsledku aj dosiahla. Matka sa druhýkrát vydala a pod psychickým nátlakom a citovým vydieraním prinútila otca, aby súhlasil so zmenou priezviska mal. V. z V. na Š.S.. Tiež v prospech mal. V. nechal svoj podiel 2-izbového bytu.

Matka vo Vyjadrení z 12.07.2013 s návrhom otca na zrušenie vyživovacej povinnosti nesúhlasila.

Otec pred súdom uviedol, že netrvá na návrhu na zrušenie výživného. Navrhol, aby súd znížil výživné pre mal. V. na 40,- eur mesačne od podania návrhu na súd, pretože bol vo výkone trestu odňatia slobody, odkiaľ návrh aj písal.

Matka pred súdom s návrhom na zrušenie vyživovacej povinnosti nesúhlasila.

Kolíznym opatrovníkom pred súdom s návrhom otca na zrušenie vyživovacej povinnosti otca k mal. V. nesúhlasil z dôvodu, že mal. V. nie je plnoletý, vyživovacia povinnosť, ktorú si má otec riadne plniť, čo si neplní, má byť uhrádzaná za účelom všestranného rozvoja maloletého.

Z výsluchu otca súd zistil, že od septembra 2012 bol vo výkone trestu odňatia slobody pre neplnenie vyživovacej povinnosti k mal. V.. Matka mu znemožňuje stretávanie sa so synom, nevidel ho od 1. triedy. Otec bol od mája 2013 zamestnaný do júna 2013. Potom dostal od zamestnávateľa výpoveď v skúšobnej dobe bez udania dôvodu. Na úrade práce sa nezaevidoval. Od 24.01.2014 je zamestnaný v spoločnosti AKA export-import s dohodnutou mzdou vo výške 352,- eur v hrubom, s dňom nástupu 24.01.2014 na výkon druhu práce mäsiar. Zatiaľ mal jednu výplatu vo výške 64,- eur v čistom, t.č. je práceneschopný. Je stredoškolsky vzdelaný s výučným listom v odbore mäsiar - údenár. Pri poslednom určení výživného v roku 2010 mal príjem vo výške približne 331,94 eur (10 000,-Sk). Otec býva u svojej matky v rodinnom dome, ktorej prispieva mesačne sumou 50,- eur. Nevlastní žiadne nehnuteľné veci a ani hnutel'né veci väčšej hodnoty. Asi v roku 2006-2006 prepísal svoj podiel na byte na syna V.. Iné vyživovacie povinnosti

okrem mal. V. nemá. So zmenou priezviska mal. V. súhlasil, pretože mu matka povedala, že potom nebude musieť platiť výživné. Priznal požívanie alkoholických nápojov v minimálnej miere. Za celý deň si dá maximálne 1-2 veľké piva, tvrdý alkohol nepožíva vôbec.

Z výsluchu matky súd zistil, že mal. V. navštevuje 9. ročník základnej školy, v škole sa nestravuje. Matka má výdavky na cestovné pre V. - 10,- eur na MHD, tiež 10,- eur mesačne na pomôcky do školy, 10,- eur vreckové, 5,- eur mobil, 10,- eur mesačne na poisťku, 5,- eur mesačne na lieky z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu maloletého. Je na predĺženej materskej dovolenke z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu syna Š., nar. 15.01.2009. Jej príjem činí 199,60 eur rodičovský príspevok, prídavky na dieťa 67,62 eur a náhradné výživné vo výške 108,50 eur. Iný príjem matka nemá. Manžel matky je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 650,- eur. Spolu s mal. deťmi. žijú v rodinnom dome, splácajú hypotéku vo výške 400,- eur mesačne. Výdavky na vedenie domácnosti - elektrina, plyn, voda činia mesačne približne 160 eur. Otec maloletého bol rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 14.11.2013 odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 roky s podmieneným odkladom výkonu trestu určením skúšobnej doby na 3 roky pre prečin zanedbania povinnej výživy. Jeho dlh na výživnom činí približne 10 042,- eur, čo je zročné výživné od roku 2007 doposiaľ vrátane mesiaca január 2014. Otec bol už okrem tohto 2 krát odsúdený pre zanedbanie povinnej výživy. Je vyučený mäsiar bez maturity. Z posledného zamestnania bol vyhodnený z dôvodu, že mal požívať alkohol. Z iného zamestnania ho mali vyhodiť z dôvodu, že kradol mäso a tiež aj peniaze z pokladne.

Z Potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku z 09.01.2014 súd zistil, že matka poberá rodičovský príspevok vo výške 256,- eur od januára do augusta 2012, vo výške 194,70 eur od septembra do decembra 2012 a vo výške 199,60 eur od januára do decembra 2013.

Z Potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa z 09.01.2014 súd zistil, že matka poberala prídavky na dieťa vo výške 67,62 eur v r. 2012 a vo výške 69,30 eur v r. 2013.

Z Potvrdenia o poberaní náhradného výživného z 09.01.2014 súd zistil, že matka poberala náhradné výživné vo výške 103,98 eur od januára do júla 2012, od augusta do decembra 2012 vo výške 106,58 eur a od januára do júna 2013 vo výške 106,58 eur, od júla 2013 do decembra 2013 vo výške 108,50 eur.

Z Potvrdenia o návšteve školy z 08.01.2014 súd zistil, že mal. V. je v šk. r. 2013/2014 žiakom 9. B triedy.

Z Rozsudku Okresného súdu Trnava, č.k. 2T 93/2013-147 zo 14.11.2013, súd zistil, že otec bol uznaný vinným zo spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy, za čo bol odsúdený na trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov, bola mu určená skúšobná doba na 3 roky. Zároveň mu bola uložená povinnosť zaplatiť zročné výživné v skúšobnej dobe.

Z Oznámenia ÚPSVaR z 23.01.2014 súd zistil, že otec nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky, tiež nebol ani v minulosti vyplácaný dávkou v hmotnej núdzi a príspevkami v dávke. Naposledy bol otec evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 18.08.2006 do 31.10.2006 a od 15.03.2013 do 22.04.2013.

Z Odpovede sociálnej poisťovne z 28.01.2014 súd zistil, že otec nie je poberateľom dôchodku, dávok garančného poistenia, úrazových dávok a dávok v nezamestnanosti za obdobie od januára 2012 do januára 2014. Bol poberateľom nemocenských dávok v období od 27.05.2013 do 31.01.2013 vo výške 20,20 eur. Súd tiež zistil, že otec bol v období od januára 2012 do januára 2014 vedený ako zamestnanec v ÚVTOS - odsúdený v období od 15.01.2013 do 14.03.2013, tiež zamestnanec u platiteľa Keyrock, s.r.o. od 13.05.2013 do 14.06.2013 a u zamestnávateľa AKA export-import od 24.01.2014, pričom táto evidencia naďalej trvá.

Zo spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 3P 80/2009-101 z 29.03.2010, súd zistil, že o návrhu matky na zvýšenie výživného pre mal. V. súd naposledy rozhodol rozkazom na plnenie, č.k. 3P 80/2009-78 z 29.03.2010, tak, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. V. na sumu 180,- eur mesačne s účinnosťou od 02.10.2009. Zároveň otcovi povolil splácať nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 575,86 eur mesačnými splátkami vo výške 30 eur. Z obsahu spisového materiálu súd zistil, že matka poberala rodičovský príspevok vo výške 158,67 eur od júla 2009 do augusta 2009 a vo výške 164,22 eur od septembra 2009. Tiež poberala prídavok na dieťa vo výške 42,50 eur. Otec bol zamestnaný s priemerným

čistým mesačným príjmom vo výške 132,35 eur. Mal. V. navštevoval 5. triedu základnej školy. Matka mala zvýšené výdavky z dôvodu, že maloletý navštevoval športový klub, kam mesačne platila 10,- eur, tiež športové oblečenie ročne vo výške 8,- eur. Maloletý bol tiež aktívny rybár a matka platila členské 20,- eur. Matka mala okrem mal. V. aj vyživovaciu povinnosť k mal. Š.. Otec inú vyživovaciu povinnosť okrem mal. V. nemal.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 a 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, ktoré však vždy limitujú uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, nájomné za byt, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravy na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni školskej dochádzky sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej kultúrnej, záujmovej alebo športovej činnosti prípadne, ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom. V prípade zmeny rozhodnutia o výživnom je potrebné aplikovať § 78 ods. 1 Zákona o rodine a teda porovnať pomery, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom s pomermi existujúcimi v čase rozhodovania súdu o návrhu na zmenu výživného. Aj pri rozhodovaní o výživnom v dôsledku zmeny pomerov sa použijú zásady, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Podstatnými skutočnosťami pre posúdenie možností a schopností povinného plniť si vyživovaciu povinnosť sú aj okolnosti týkajúce sa jeho majetkových pomerov, ktoré treba posudzovať komplexne. Zahŕňajú jednak majetok ako objektívnu kategóriu (vlastníctvo k veciam, pohľadávky, cenné papiere, podiely v obchodných spoločnostiach a podobne), jednak jeho životný štandard, ktorým sa navonok prezentuje (autá, dovolenky, životné náklady) (rozsudok Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 7CoP/374/2011).

Na základe vykonaného dokazovania mal súd z pripojeného vyššie D. spisu Okresného súdu Piešťany za preukázané, že vyživovacia povinnosť otca k mal. Patrikovi bola naposledy upravená na sumu 180,- eur mesačne s účinnosťou od 02.10.2009, t.j. 3 roky pred podaním návrhu na zníženie výživného.

Potom vychádzajúc z citovaného ust. § 26 Zákona o rodine súd porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia so súčasným stavom dospel k záveru, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane mal. V.; u otca a matky k podstatnej zmene pomerov nedošlo.

Po zhodnotení zmeny na strane mal. V. mal súd výsluchom matky za preukázané, že v súvislosti s jeho vekom došlo k zvýšeniu nákladov na uspokojenie jeho základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie, nakoľko k určaniu vyživovacej povinnosti otca došlo pred 3 rokmi. Počas uvedenej doby už len z dôvodu rastu životných nákladov došlo k podstatnej zmene pomerov u maloletého. Došlo tiež k zmene k podstatnej zmene pomerov týkajúcich sa maloletého v časti jeho vzdelávania, pretože naposledy bol žiakom 5. ročníka základnej školy, teraz je na druhom stupni základnej školy žiakom 9. ročníka. Matka má zvýšené výdavky tiež na cestovné z miesta bydliska do školy vo výške 10,- eur mesačne. Tiež má výdavky 10,- eur mesačne na pomôcky do školy, 10,- eur vreckové, 5,- eur mobil, 10,- eur mesačne na poisťku, 5,- eur mesačne na lieky z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu maloletého.

Čo sa týka zmeny pomerov na strane rodičov súd mal za preukázané, že počet vyživovacích povinností u oboch rodičov zostal nezmenený - matka má vyživovaciu povinnosť k mal. V. a mal. Š., otec má vyživovaciu povinnosť len k synovi V..

Matka bola v čase posledného určenia výživného na rodičovskej dovolenke, jej priemerný mesačný príjem predstavoval rodičovský príspevok vo výške 158,67 eur od júla 2009 do augusta 2009 a vo výške 164,22 eur od septembra 2009. Tiež poberala prídavok na dieťa vo výške 42,50 eur. Matka je aj t.č. na rodičovskej dovolenke s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 199,60 eur - rodičovský príspevok, prídavky na dieťa 67,62 eur. Porovnaním pomerov matky, jej príjmov v čase posledného určenia výživného a terajšieho príjmu, súd dospel k záveru, že na strane matky síce došlo k zvýšeniu jej príjmu o 35,38 eur, avšak vzhľadom na výšku zvýšenia príjmu súd túto zmenu nepovažoval za podstatnú.

Čo sa týka príjmov otca súd mal z výsluchu otca, zo spisu Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 3 P 80/2009, za preukázané, že v čase posledného určenia vyživovacej povinnosti bol zamestnaný s príjmom vo výške 132,35 eur. V čase podania návrhu bol otec vo výkone trestu odňatia slobody, po prepustení bol evidovaný na úrade práce od 15.03.2013 do 22.04.2013. Následne bol zamestnaný od mája 2013 do júna 2013. Po skončení pracovného pomeru sa opätovne zamestnal až 24.01.2014, pričom nebol evidovaný na úrade práce.

Na základe uvedeného potom súd v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného pre mal. V. z dôvodu, že došlo k podstatnej zmene pomerov na jeho strane znížením príjmu z dôvodu výkonu trestu odňatia slobody, súd nepovažoval za dôvodný. Súdna prax rozlišuje medzi výkonom trestu odňatia slobody pre trestný čin zanedbania povinnej výživy a pre iné trestné činy. V prejednávanej veci bol otec vo výkone trestu odňatia slobody pre trestný čin zanedbania povinnej výživy, ktorá skutočnosť podľa súdnej praxe nie je dôvodom na zníženie výživného, pretože výživné stanovené súdom by malo byť aj po dobu výkonu trestu v plnej výške zachované, pokiaľ nedošlo k inej zmene pomerov, prípadne by sa malo pri jeho ustanovovaní vychádzať z predchádzajúcich príjmov a majetkových pomerov povinného rodiča. Z vyššie uvedeného ustáleného skutkového stavu súd nemal za preukázané, že u otca došlo k zníženiu príjmu aj z iných objektívnych dôvodov, a tým aj k podstatnej zmene pomerov, a preto súd vychádzal zo skutočnosti, že príjem otca zostal zachovaný. Poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti, citované zákonné ustanovenia, ako aj vyššie uvedenú ustálenú súdnu prax preto súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

S poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenie súd o náhrade trov konania nerozhodoval vzhľadom na absentujúci návrh účastníkov konania na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Krajský súd v Trnave prostredníctvom Okresného súdu Piešťany v písomnom vyhotovení 3x.

Z písomne podaného odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a datované. V odvolaní sa má ďalej uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a. v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku,
- b. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c. súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d. doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- e. rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.